

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Viborg Stiftsmuseum

Brugerundersøgelse oktober 2010

Sprogskolen

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Lidt om undersøgelsen

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Tre afrapporteringer

Sprogskole-
elever

Specialklasse-
elever

Metodiske
erfaringer

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Projektets overordnede mål

- > Målet med undersøgelsesprojektet er overordnet at indhente en nuanceret viden om specialgruppernes forudsætninger, forventninger og udbytte i forbindelse med deres brug af museet som et uformelt læringsmiljø. Herunder:
- > Hvordan museets tilbud kan målrettes mod at indgå som en naturlig del af en mere helhedsorienteret undervisning, der også omfatter andre natur- og kulturinstitutioner.
- > Hvordan museet, som uformelt læringsmiljø, kan give lærerne mulighed for større variation i undervisningen.
- > Hvordan museets udstillingstilbud kan imødekomme skolernes og specialundervisningens krav om, at elever og kursister skal opnå viden om centrale temaer indenfor dansk, historie og samfunds- og kulturforståelse.
- > Hvordan museet bedst tilrettelægger konkrete forløb, rettet mod marginaliserede grupper.

Undersøgelsesmål

- > At afdække professionelle mål med brugergruppernes besøg på udstillingen: Hvad er læringsmålene set fra sprogskole og specialskole?
- > At forstå de forskellige brugergruppers forudsætninger for besøg på museet: Sprogligt, kulturelt, mm.
- > At forstå potentialerne i museumsformidlingen i et professionelt perspektiv, set i relation til brugergrupperne.
- > At levere dybdegående indsigt i de forskellige brugergruppers forventning, oplevelse og tilegnelse af ny viden (eller erfaring), på baggrund af et besøg på museet i regi af skole eller sprogcenter.

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Museet som uformelt læringsmiljø

Hovedresultater

anex

analyse > proces > udvikling

Læringsmål med et museumsbesøg fra sprogskolerne

- > Besøg på museerne er en social oplevelse, men primært legitimeret i det faglige.
- > Det faglige udbytte antager forskellige former:
  - > Eleverne skal tilegne sig konkret historisk viden.
  - > Eleverne skal udfordre og bruge deres danske sprog.
  - > Eleverne skal have erfaring i mødet med og brugen af danske institutioner.
- > Museernes udstillede genstande er en attraktion, fordi de tilbyder håndgribelig viden om Danmark og mulighed for genkendelse hos de studerende.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Sprogskoleelevernes forudsætninger for besøg

- > Forudsætningerne for sprogskoleeleverne er vidt forskellige, afhængigt af klasseniveau.
- > Uddannelsesbaggrund og abstraktionsniveau har således langt større betydning i mødet med udstillingen, end kulturel baggrund.
- > U1-elevens sproglige udfordringer, kombineret med mangel på historisk og kulturel viden om Danmark, gør det svært for dem at forstå udstillingens temaer uden meget grundig indføring.
- > U2-elevens større kendskab til det danske sprog, gør det nemmere for dem at få et udbytte af besøget, men de har svært ved at fange udstillingens tematik og kronologiske opbygning.
- > U3-eleverne reflekterer uden problemer over udstillingens tematik og opbygning, og har generelt meget få problemer med at tilgå udstillingen.

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Potentialer i museumsformidlingen i forhold til målgruppen

- > Genkendelse spiller en meget stor rolle for alle sprogskoleelever i undersøgelsen. Museerne har mulighed for at tilbyde unik og vedkommende læring til sprogskoleelever.
- > Et besøg på udstillingen er træning i konkret og anvendt dansk, fordi den tager udgangspunkt i dagligdagen, og hjemmets genstande.

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Sprogskoleelevernes udbytte af besøget

- > Mens U3-eleverne umiddelbart kunne reflektere over det udstillede, mødte U1 og U2 udfordringer i deres møde med *Familien i det 20. århundrede*:
- > Det lykkedes ikke, at præsentere museet som et uformelt læringsmiljø. Tværtimod forventede adskillige deltagere, at besøget (og undersøgelsen) indgik som en form for test i danskundervisningen. Baggrunden herfor kan evt. være undersøgelsens praktiske og metodiske setup (se metoderapport).
- > Den præsenterede aktivitet havde ikke samme gavnlige merværdi for sprogskoleeleverne, som den havde for specialskoleeleverne. U1 og U2 manglede i høj grad respons og opfølgning på aktiviteten, og en klar rammesætning som uformel aktivitet. U3 oplevede grundlæggende aktiviteten som lidt barnlig og overflødig..

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Detailresultater

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Undersøgelsens forløb

Ekspertinterviews
med
sprogskolelærere

Interviews og
observation på
Viborg Stifts
Museum

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Deltagere i undersøgelsen

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Deltagerne i undersøgelsen

U1

- > 2 kvindelige deltagere fra danskuddannelse 1 på Viborg Sprogcenter.
- > Deltagerne er interviewet enkeltvis.

U2

- > 3 kvindelige deltagere fra danskuddannelse 2 på Viborg Sprogcenter.
- > Deltagerne er interviewet hhv. i par og enkeltvis.

U3

- > 3 kvindelige deltagere fra danskuddannelse 3 på Viborg Sprogcenter.
- > Deltagerne er interviewet hhv. i par og enkeltvis.

Sprogskoleeleverne – U1 og U2

- > Deltagerne fra U1 har meget kort skolemæssig baggrund. U1 er som udgangspunkt *latinske analfabeter*.
- > Deltagerne fra både U1 og U2 har været bosat i Danmark i en længere periode.
- > For især U1 gælder det, at sprogkundskaberne på både dansk og engelsk er meget begrænsede.
- > U2-deltagerne har forholdsvis gode danskundskaber.
- > Deltagerne er generelt lavfrekvente brugere af kulturtilbud, og er sjældent på museum.
- > Deltagerne har ikke besøgt Viborg Stiftsmuseum før.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Sprogskoleeleverne – U3

- > I alt tre kvindelige deltagere fra Danskuddannelse 3 på Viborg Sprogcenter.
- > Deltagerne har alle en længerevarende uddannelse bag sig.
- > Deltagerne har opholdt sig i Danmark i en kortere periode.
- > Deres danske sprogfærdigheder er begrænset, hvorimod deres engelske er rigtig gode.
- > Generelt er de flittige kulturbrugere, og vant til at være på museum.
- > Deltagerne har besøgt Viborg Stiftsmuseum en gang tidligere med sprogskolen.

Sprogskoleelevernes forudsætninger for deltagelse

- > U1 og U2-eleverne oplever ofte udfordringer i mødet med det danske samfund, således også museumsbesøg og deltagelse i en undersøgelse som denne.
- > Det er helt essentielt for skabelsen af et uformelt læringsmiljø, at eleverne føler sig trygge på museet.
- > Det er derfor vigtigt, at forberede eleverne grundigt på besøget – både fagligt og socialt.
- > Et vellykket besøg bygger derfor på god kommunikation og forventningsafstemning mellem museum og sprogskole.

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Skolernes motivation for faglige udflugter

anex

analyse > proces > udvikling

Ekspertinterviews med lærerne

- > Interviews med i alt to lærere fra Sprogskolen i Viborg.
- > Ekspertinterviewene havde til formål:
  - > At forstå baggrund og motivationen for brug af udflugter generelt og museumsudflugter specifikt på Sprogskolen.
  - > At afdække lærernes oplevelse af museerne som læringsmiljø.
  - > At indhente viden og inspiration til brug for udvikling af undersøgelsens metodiske setup.

Baggrund for udflugter generelt

- > Udflugter er oplagte til mødet med det danske samfund, og til kontakt med danskerne.
- > Gruppeudflugter skal give eleverne selvtillid i mødet med danskerne.
- > Udflugterne er en social oplevelse, som er med til at ryste eleverne sammen.
- > Udflugter skaber kontekstuel viden.
- > Udflugter tilbyder en anden omgangsform mellem elever og lærere.
- > Udflugter har som udgangspunkt et klart fagligt sigte, og skal kunne legitimeres i undervisningen.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Læringsmål med museumsudflugter

- > Besøg på museerne er en social oplevelse, men primært legitimeret i det faglige.
- > Derfor er museumsbesøget også ideelt set en del af et længere læringsforløb.
- > Det faglige udbytte antager forskellige former:
  - > Eleverne skal tilegne sig konkret historisk viden.
  - > Eleverne skal udfordre og bruge deres danske sprog.
  - > Eleverne skal have erfaring i mødet med og brugen af danske institutioner.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Museer som læringsmiljø

- > Udflugter generelt og museumsbesøg tilbyder andre vinkler på undervisningen, om Danmark og det danske samfund, end lærebøgerne.
- > Genstande udgør en håndgribelig viden om Danmark.
- > Genkendelse af genstande fra egne lande kan gøre Danmark mindre fremmed for sprogskeelverne.

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

En god udflugtsoplevelse? – ifølge sprogskolen

"Vi omgås jo helt anderledes på sådan en tur. Det giver en masse."

"Vi havde en studerende fra Vietnam, som var meget skeptisk ved Danmark. Da han på museet så et fiskeredskab, som han kendte, var han helt forandret."

"Især U1 og U2 har meget brug for at føle sig velkomne på museet."

"En god oplevelse med stedet og menneskene giver mod på mere."

"Vi vil helst, at besøget indgår som en del af et læringsforløb."

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Sprogskoleelevernes besøg på Viborg Stiftsmuseum

anex

analyse > proces > udvikling

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Udstillingen: *Familien i det tyvende århundrede*

- > "Familien i det 20. århundrede" fortæller om de store forandringer, der er sket i vores hjem i de sidste generationer.
- > I begyndelsen af århundredet var hjemmet en vigtig arbejdsplads og en produktionsenhed. Ved århundredets slutning var kernefamilien i alt væsentligt kun bundet sammen af følelser, fritid og forbrug.
- > Udstillingen er nyskabende, fordi de enkelte interiører ikke er gemt væk bag afspærringer og i montrer, men de besøgende kan gå rundt i historien.
- > Den åbne udstilling appellerer i særlig grad til målgrupperne i undersøgelsen, fordi denne formidlingsform adskiller sig fra en mere traditionel museumsformidling ved at have en højere grad af sanselighed.

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Forløbet

> Introduktion til forløbet

> Introduktion til udstillingen *Familien i det 20. århundrede*.

> Konkrete opgaver i forbindelse med udstillingen.

> Besøg i udstillingen på egen hånd, med digitalkamera til dokumentation af styrker og svagheder. Observation af deltagerne.

> Interview om oplevelsen.

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Mødet med udstillingen

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Mødet med udstillingens tematik og opbygning

U1

- > Manglende fornemmelse for kronologisk forløb. Udstillingen opleves som en samlet lejlighed.
- > Meget begrænset historisk viden.
- > Udstillingens genstande opleves som 'gamle' eller 'nye'.
- > Manglende fornemmelse for udstillingens historiske dimension.
- > Manglende fornemmelse for familiens historie som den bærende fortælling.

U2

- > Større forståelse for det kronologiske forløb.
- > Klar oplevelse af familiens historie som den bærende fortælling.
- > Svag historisk bevidsthed.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Mødet med udstillingens tematik og opbygning

U3

- > God forståelse for udstillingens kronologiske opbygning og den historiske udvikling.
- > Deltagerne arbejder sig gennem udstillingen kronologisk fra 1910-rummet og frem.
- > Både de historiske miljøer, de udstillede genstande, plancher og monterne er en del af U3-elevernes museumsoplevelse.
- > Både forståelse og genkendelse i temaet om familien i det 20. århundrede.
- > Eleverne bruger de aktiviteter, der er i udstillingen som fx at åbne skuffer og røre ved de forskellige genstande. Der er meget aktivitet omkring monterne på væggene, da de synes det er spændende at kigge på de virkelige billeder, og på den måde få et indblik i tiden.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Mødet med udstillingen

- > På tværs af holdene fascineres eleverne primært af genkendelse.
- > Hos U1 & U2-deltagerne er det primært genkendelse af genstande, som fremhæves: En symaskine, køkkenting osv.
- > U3-deltagerne taler både om genkendelse af genstande og erindringer fra historiske perioder: 60'ernes frigørelse og den senere materialisme.
- > Mens U3'erne genkender de historiske forløb, forstår U1'erne og U2'erne primært udstillingen som en tematisk fremstilling af 'gamle ting': Køkken, stue og værelser udgør rammerne om livet i gamle dage.

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Nøgleord for mødet med udstillingen

U1 + U2

- > Genstande.
- > Konkrete oplevelser.
- > Genkendelse.
- > Manglende overblik.
- > Oplevet 'test' af sprogfærdigheder.
- > Barrierer i forbindelse med tekst på dansk og engelsk.

U3

- > Historisk udvikling.
- > Spor af mennesker.
- > Kontekst.
- > Refleksion.
- > Genkendelse.
- > Uformel sprogtræning.

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

U1

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

U1

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

U2

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

U2

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

U3

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Hverdagen

1940-1949	1950-1959	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2009
Hjem 16.50 4 Fyrtårn på Store Spring 19.30 st-guitar 1 band fra 14.00	Husk ekstra mad. Kjarnet 15.25 Hjælpetræner Lille Spring 17.00-18.15 Store Spring 18.15- 19.30 Med bus hjem 14.20. Lektor + gruppe	Husk ekstra mad. Tverfløj 15.45. Med bus til Musikskolen 18.30 Mørmba. Kæres til Store Spring 17.50. Hjem 19.30 Til Thea.	Husk ekstra mad. Tverfløj 15.45. Med bus til Musikskolen 18.30 Mørmba. Kæres til Store Spring 17.50. Hjem 19.30 Til Thea.	Med bus hjem 14.20 Kæres 16.50 til mørmba. Kæres til Store Spring 17.50. Hjem 19.30 Julehænder 13.30- 15.00. Husk violin i Til Måske!	Med bus hjem 12.30 Mathilde lærer med 16.50 – lærer hjem Jagt Kæres 13.15. Hjem Til søndag 18.00 Kæres 16.30 til spring og jag. Oå til skolen Se fodbold Med hjem 18.15 Lær med Agnes	
17.00 6 bus hjem	Fodbold sporges oven Kæres til julekalender 18.30. Med hjem 19.15 Hætte 13.35 i skolen Til mørmba i Hætte 14.25-18.15 Med bus til Rygkøbing station 18.15 til julemand Hætte 18.30 – 18.45 Hjem 19.15 via Deltager Med bus hjem 14.20.	17.00 hjælpetræner på spring og jag. Oå til skolen. Fodboldskole Med hjem 19.15 Husk ekstra mad. Rylmægler 14.30- 15.20. Med bus 15.30 til Rygkøbing. Hætte på stationen, når S. Hætte. Kæres med 18.50 til Hjælpem- arbejder i Skolen. Hjem 20.15 via Deltager. Med bus hjem 14.20.	17.00 hjælpetræner på spring og jag. Oå til skolen. Fodboldskole Med hjem 19.15 Husk ekstra mad. Rylmægler 14.30- 15.20. Med bus 15.30 til Rygkøbing. Hætte på stationen, når S. Hætte. Kæres med 18.50 til Hjælpem- arbejder i Skolen. Hjem 20.15 via Deltager. Med bus hjem 14.20.	Med bus hjem 14.20 Med hjem 19.15 Med bus hjem 14.20 2/ve julekalender + Kæres + mørmba + skolen! Est. Lektor 17	Kæres 16.30 til spring og jag. Oå til skolen Se fodbold Med hjem 18.15 Lær med Agnes Rylmægler 13.30- 16.30. Med bus 18.20 til Rygkøbing. Hætte	Jagt Lær eftermiddag Jagt Agnes 18.30 med N og A.M. til Hjælpem- arbejder i Skolen Hjem 20.15 via Deltager 20.15
18.00 18.50	Kæres 17.20 til fodbold Hætte 18.20 i Velling og lærer til Skolen Hætte 18.20 Hætte 20.15 i Hætte Hætte 20.15 i Hætte 20.15 i Hætte 20.15 i	Kæres 17.20 til Fodboldkamp i Hætte 18.20. Hætte 20.15 i Hætte 20.15 i	Til Mads Med bus 19.50 til Kæres 18.40 til Fodboldskole i Hætte Med hjem 19.15 Hætte 20.00 fra 199	Julekalender 12.40- 13.45. Med bus hjem 14.20 Kæres 16.50 til skolen Hjem 17.15 Fodboldskole i skolen Med bus hjem 18.50 Hætte 20.00 fra 199	Agnes 18.30 med N og A.M. til Hjælpem- arbejder i Skolen Hjem 20.15 via Deltager 20.15 Agnes 18.30 med N og A.M. til Hjælpem- arbejder i Skolen Hjem 20.15 via Deltager 20.15 Agnes 18.30 med N og A.M. til Hjælpem- arbejder i Skolen Hjem 20.15 via Deltager 20.15	

U3

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

*"Udstillingen handlede om
kjoler, værelser og musik."*

U2-elev.

*"Billederne af mennesker
gør det vedkommende. Jeg
lagde mærke til, at ingen
smiler på billeder før
1970'erne."*

U3-elev

*"Jeg havde en symaskine
mage til den der i Brasilien."*

U2-elev

*"Det er meget spændende. Jeg
elsker gamle ting."*

U2-elev.

*"Det handler mest om kvinder.
Hvor er mændene i historien?"*

U3-elev.

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Udstillingen: Barrierer og potentialer

Potentialer

- > Genkendelighed som omdrejningspunkt i form af genstande, ord og fortællinger, rummer stort potentiale.
- > Udstillingens sanselighed og de mange konkrete genstande rummer stort potentiale for U1 og U2, men det forudsætter, at eleverne bliver guidet meget gennem udstillingen.
- > Genkendelighed i udstillingen ligger op til fortælling af den personlige historie og dermed videre refleksion for U3.
- > Udstillingen fungerer som træning af danske ord og genopfriskning af den danske historie for U3.

Barrierer

- > Sproglige og kulturelle udfordringer for U1 og U2.
- > Abstraktionsniveauet er ind imellem begrænsende for forståelsen af udstillingens tematik og opbygning hos U1 og U2.
- > Manglende historisk viden og bevidsthed fordrer en god menneskelig formidling af udstillingens temaer.

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Formidlingstiltag

anex

analyse > proces > udvikling

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Formidlingstiltag: *Genstandsplacering*

- > Viborg Stiftsmuseum ser det som sin opgave at stille museets uformelle læringsrum til rådighed og give eleverne en mulighed for at få et større kendskab til dansk historie og dermed til det samfund, de integrerer sig i.
- > Derfor var det ikke intentionen at teste elevernes viden og dygtighed i forhold til det 20. århundredes historie, men derimod at give eleverne en positiv og refleksiv oplevelse.
- > Formidlingsopgaven bestod i, at eleverne efter at have studeret udstillingens interiører skulle placere en række genstande på deres rette sted i udstillingen.
- > Deltagerne udførte opgaven på egen hånd, og blev ikke konfronteret med resultatet af deres udførelse.
- > Formålet med opgaven var at få eleverne til at reflektere over udviklingen i familie- og samfundsstrukturene i Danmark i det 20. århundrede.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Genstandsplacering – U1 & U2

Styrker

- > Brug af genstande aktivt i formidlingen.
- > Oplevelse af opgaver med faglig relevans.
- > Aktivitet i museumsbesøget.

Svagheder

- > Vigtigt at sikre sig, at opgaven er forstået.
- > Vigtigt at formidler giver umiddelbar feedback på opgaveløsningen.
- > Vigtigt at rammesætte opgaven som uformel.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Genstandsplacering – U3

Styrker

- > Genstandsøvelsen er god til refleksion og en anden vinkel på det oplevede.
- > Genstande i hånden giver bedre forudsætninger for at huske det oplevede.
- > Godt oplæg til diskussion med gruppen man følges med.

Svagheder

- > Aktiviteten henvender sig til en ung målgruppe i sin nuværende form.
- > Aktiviteten er for konkret til rigtigt at fange deltagerne.
- > Deltagerne savner fokus på brugen af genstandene.

1970-1979

1960-1969

1950-1959

Formidlingstiltag opsummeret

- > Det opleves som sjovt og interessant at blive aktiveret i forbindelse med et besøg på museet.
- > Genstande i centrum for aktiviteterne fungerer godt for U1 og U2, mens U3 i højere grad efterlyser fortællinger.

- > U3-deltagerne fik umiddelbart mest ud af øvelsen, men de oplevede den som barnlig.
- > U1 og U2 oplevede øvelsen som en faglig test, og ikke som en aktivitet i en uformelt læringsmiljø.
- > Deltagerne har brug for umiddelbar feedback på øvelsen.
- > Generelt tilføjer aktiviteten ikke meget til oplevelsen for sprogskoledeltagerne.

1970-1979

2010

Viborg Stiftsmuseum – december 2010

1960-1969

1950-1959

Anex Analyse
Rentemestervej 80
2400 København NV

anex

analyse > proces > udvikling